

בש"פ 5180/23 - מדינת ישראל נגד מרדכי יאיר חסין, זלמן ניאמצ'יק

בבית המשפט העליון

בש"פ 5180/23

לפני: כבוד השופטת ג' כנפי-שטייניץ

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. מרדכי יאיר חסין
2. זלמן ניאמצ'יק

בקשה (עשרים ושתיים) להארכת מעצר בפיקוח
אלקטרוני לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי
(סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: ח' באב התשפ"ג (26.7.2023)

בשם המבקשת: עו"ד יוסף קנפו

בשם המשיבים: עו"ד רצון דרחי; עו"ד שרון זלינגר

החלטה

1. לפני בקשה עשרים ושתיים להארכת מעצרו של המשיבים בפיקוח אלקטרוני לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

תמצית הרקע העובדתי

2. הרקע הרלוונטי לבקשה פורט בהחלטות קודמות רבות שניתנו על ידי בית משפט זה בעניינם של המשיבים (ראו, בין היתר: בש"פ 1087/18 מדינת ישראל נ' פוגל (1.3.2018); בש"פ 6783/22 מדינת ישראל נ' חסין (7.11.2022)). אציין אך בתמצית כי ביום 21.8.2016 הוגש נגד המשיבים ונאשמים נוספים כתב אישום האוחז עשרה אישומים, בגין מסכת של עבירות חמורות שבוצעו על רקע סכסוך אלים שהתגלע בין חברות עברייניות. מאז תוקן כתב האישום שבע פעמים. כתב האישום המתוקן מייחס למשיב 1 בין היתר, עבירת רצח, חבלה בכוונה מחמירה, קשירת קשר לביצוע פשע (רצח) ועבירות בנשק. למשיב 2 מיוחס, בין היתר, סיוע לרצח, קשירת קשר לביצוע פשע (רצח) ועבירות בנשק.

3. המשיב 1 נעצר ביום 2.8.2016, בעת שהיה נתון במעצר במסגרת הליך אחר, שבו הורשע לימים ונידון לחמש שנות מאסר, ואילו המשיב 2 נעצר ביום 10.7.2016. בדיון שהתקיים ביום 22.5.2017 הסכים בא-כוחם למעצרים עד לתום ההליכים בכפוף לאפשרות להגיש בעתיד בקשה לעיון חוזר, ובהתאם הורה בית המשפט המחוזי על מעצרים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם. מאז הוארך מעצרים מעת לעת על-ידי בית משפט זה, לפי סעיף 62 לחוק המעצרים.

4. אשר למשיב 2, לאחר תקופת מעצר ממושכת מאחורי סורג ובריח, ובמסגרת ערר שהגיש המשיב על דחיית בקשתו לעיון חוזר, הורה בית משפט זה ביום 30.5.2021 על העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני, בפיקוח שני מפקחים בכל עת, ובתנאים שיקבע בית המשפט המחוזי (בש"פ 3459/21 ניאמצ'יק נ' מדינת ישראל (30.5.2021)). בהמשך לכך, הועבר המשיב 2 למעצר בפיקוח אלקטרוני ביום 8.6.2021. בחלוף כשנתיים, ובשים לב להימשכות ההליך, הורה בית משפט זה, בהחלטתו מיום 7.5.2023, על הקלה נוספת בתנאי מעצרו, באופן שיתאפשר לו לצאת לחלונות התאוררות קבועים של שעתיים ביום, שלוש פעמים בשבוע (בש"פ 2745/23 מדינת ישראל נ' פלוני (7.5.2023)).

5. אשר למשיב 1, ביום 7.3.2023, בגדרו של ערר שהגיש, הורה בית משפט זה על העברתו למעצר בפיקוח אלקטרוני, בפיקוח שלושה מפקחים בכל עת, ובתנאים שיקבע בית המשפט המחוזי. זאת לאחר בחינת התאמתם של המפקחים המוצעים ובדיקת היתכנות פיקוח אלקטרוני במקום המעצר המוצע (בש"פ 1138/23 חסין נ' מדינת ישראל (7.3.2023)). ביום 10.5.2023 הועבר המשיב 1 למעצר בפיקוח אלקטרוני, בתנאים שנקבעו בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 3.5.2023, בהם פיקוח של שלושה מפקחים בכל עת; איסור כניסה של כל אדם למקום המעצר להוציא המפקחים, אשתו וילדיו של המשיב 1; ואיסור גישה למחשבים ולטלפונים. לא חלפו שבועיים ממועד מתן ההחלטה, וביום 23.5.2023 הגיש המשיב 1 בקשה לעיון חוזר בגדרה ביקש שיותר לו לשוחח עם ילדיו ומפקחיו באמצעות הטלפון; לקבל גישה למחשב "מעוקר" לצורך ניהול ההליך המשפטי; להתיר לעובד של אמו להיכנס למקום הפיקוח; ולהתיר לו לצאת ל-12 טיפולים רפואיים. בהחלטתו מיום 5.6.2023 נעתר בית המשפט המחוזי לעיקר הבקשה והתיר למשיב 1 לשוחח טלפונית עם ילדיו, לעשות שימוש במחשב "מעוקר" לצורך ההליך המשפטי, ולצאת לטיפולים הרפואיים שהתבקשו. בהחלטתו מיום 18.6.2023, נעתר בית המשפט המחוזי לבקשה נוספת שהגיש המשיב 1, והתיר את כניסתו של שותפה העסקי של אמו של המשיב 1 למקום הפיקוח, על מנת שסייע לה בעסקיה.

6. באשר לקצב התקדמות ההליך העיקרי, כפי שפורט בבקשה ותואר בהחלטות קודמות בעניינם של המשיבים, ביום 15.5.2022 תמה פרשת התביעה וביום 26.6.2022 החלה פרשת ההגנה. עד כה התקיימו בתיק 143 דיוני הוכחות, ולעת הזו קבועים 11 דיוני הוכחות נוספים, האחרון שבהם קבוע ליום 29.1.2024.

7. בבקשה טוענת המבקשת כי יש להורות על המשך מעצרו של המשיבים בפיקוח אלקטרוני, זאת לנוכח המסוכנות הנשקפת מהם, הנלמדת מעובדות כתב האישום, מעברם הפלילי, ומתסקירי שירות המבחן שניתנו בעניינם, מהם עולה כי השניים בעלי דפוסים עברייניים מושרשים, וקשרים שוליים עמוקים. המבקשת מוסיפה כי לצד המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמשיבים, מתווסף גם החשש לשיבוש הליכי משפט, בין בדרך של השפעה על עדי תביעה ובין בדרך של פגיעה אלימה בעדי המדינה. המבקשת מציינת כי היא ערה לכך שכתב האישום הוגש לפני שבע שנים, אולם כפי שצוין בית משפט זה בעבר, מדובר בתיק מורכב במיוחד, הכולל מספר רב של אישומים, ומצריך שמיעתם של מאות עדי תביעה ובחינת חומרי חקירה רחבי היקף. הודגש כי המשיבים נתונים במעצר בפיקוח אלקטרוני וממילא חירותם אינה מוגבלת עוד כבעבר.

8. בא-כוח המשיבים אינו מתנגד להמשך מעצרו בפיקוח אלקטרוני של המשיב 1, אך הוא עותר להקלה נוספת בתנאי מעצרו. התבקש כי במקום הפיקוח ישוהו בשעות הלילה שני מפקחים בלבד, במקום שלושה; כי תותר כניסת קרובי משפחה ואנשי מקצוע למקום הפיקוח; וכי יבוטל איסור השימוש במחשבים ובטלפונים סלולריים.

אשר למשיב 2, טען בא-כוח המשיבים כי אין מקום להשלים עם שלילת חירותו במשך תקופה כה ארוכה בת למעלה מ-7 שנים, מתוכן למעלה משנתיים במעצר בפיקוח אלקטרוני. לטענתו, המשיב 2 עומד בתנאי הפיקוח האלקטרוני במלואם, וסיום המשפט לא נראה בעתיד הקרוב לעין. לעמדתו, הגיעה העת להורות על שחרורו של המשיב 2 למעצר בית, ולחלופין להורות על הפחתת מספר המפקחים למפקח אחד.

דיון והכרעה

9. במוקד הדיון בבקשה להארכת מעצרו של המשיבים עומדים מסוכנות המשיבים וקצב התקדמות ההליך. אין צורך לפרט על מסוכנות המשיבים והדברים נכתבו בהרחבה בהחלטות קודמות שניתנו על-ידי בית משפט זה. גם הימשכותו החריגה של ההליך הפלילי המנוהל בעניינם זכתה לדיון נרחב. כידוע, עם חלוף הזמן נוטה נקודת האיזון באופן הדרגתי בין זכות הנאשם לחירות לבין אינטרס ההגנה על שלום הציבור ותקינות ההליך המשפטי - לעבר הזכות הראשונה. כלל זה מצא ביטויו גם בעניינם של המשיבים שהועברו, כל אחד בשעתו, למעצר באיזוק אלקטרוני. השאלה היא אפוא האם בנקודת הזמן הנוכחית יש מקום להקלה נוספת בתנאי מעצרו.

10. אשר למשיב 1, זה הועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני אך לאחרונה, ביום 10.5.2023. בחלוף כשבועיים בלבד מעת שהועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני, נדרש בית המשפט המחוזי למספר בקשות לעיון חוזר שהגיש, ואף הקל בתנאי מעצרו בהחלטותיו מן הימים 5.6.2023 ו-18.6.2023. סבורני כי אין מקום לבחון לעת הזאת הקלה נוספת בעניינו. גם עניינו של המשיב 2 נבחן אך לאחרונה על-ידי בית משפט זה אשר ראה להורות על הקלה בתנאי מעצרו, ולאפשר יציאתו לשלושה חלונות התאוורות שבועיים. אף שאין לשלול בעניינו הקלה נוספת לנוכח הימשכות מעצרו, ראוי שהדבר יעשה באופן הדרגתי, ולאחר בחינת אופן התנהלותו בתנאי המעצר הנוכחיים. דומה שטרם חלף זמן מספיק מאז ההקלה האחרונה התומך בעת הזאת בהקלה נוספת.

11. הבקשה מתקבלת אפוא ואני מורה על הארכת מעצרו של המשיבים בפיקוח אלקטרוני בתשעים ימים החל מיום 21.7.2023 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 48914-08-16 בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ג באב התשפ"ג (31.7.2023).

שׁוֹפֵט
